

V Praze dne 4. 12. 2015
Čj. OVA: 1395/15

Stanovisko

k
návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 592/1992 Sb., o pojistném na veřejné zdravotní
pojištění, ve znění pozdějších předpisů

I. Úvod:

Ministerstvo zdravotnictví (dále "předkladatel") předkládá k projednání návrh Závěrečné zprávy RIA („zpráva“) k návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 592/1992 Sb., o pojistném na veřejné zdravotní pojištění, ve znění pozdějších předpisů („návrh“).

Cílem návrhu je dle předkladatele úprava stávajícího systému přerozdělování pojistného na veřejné zdravotní pojištění tak, aby došlo ke zlepšení předvídatelnosti v budoucnu skutečně vynaložených nákladů na zdravotní služby konkrétního pojištěnce a tedy aby byla jeho skutečná nákladnost zohledněna dostatečně přesně. Předkladatel navrženou změnou rovněž sleduje zabránění dosavadní praxe, kdy jsou zdravotní pojišťovny motivovány k získávání zdravých pojištěnců, kteří jsou pro ně ziskoví, a to na úkor ztrátových chronicky nemocných pojištěnců. Tím by měl být mj. posílen princip rovné hospodářské soutěže či zajištěna existence dostatečně kvalitního klientského servisu spočívajícího například v tvorbě vhodných preventivních programů.

Jako nástroj pro dosažení výše uvedených cílů bylo zvoleno rozšíření dosavadních ryze demografických hledisek (věku a pohlaví) pro přerozdělování pojistného o hledisko výskytu chronických nemocí, které jsou spojeny s vyšší spotřebou léčivých přípravků. V praxi by tak měl být setřen dosavadní výrazný rozdíl mezi tím, kolik zdravotní pojišťovna dostane z přerozdělování na konkrétního pojištěnce, a kolik pak fakticky vynaloží na zdravotní služby poskytnuté tomuto pojištěnci.

Nabytí účinnosti nové právní úpravy se předpokládá k 1. lednu 2017.
Tento návrh neimplementuje legislativu EU.

II. Připomínky a návrhy změn:

Předložená zpráva obsahuje řadu nedostatků v oblasti metodologické i věcné. V první řadě předkladatel směřuje cíl právního předpisu s prostředkem k jeho dosažení. Již v části 1.2 je jako **problém** současné právní úpravy vyzdvižováno nezahrnutí hlediska existence chronických onemocnění při přerozdělování vybraných prostředků pojistného na veřejné zdravotní pojištění. V kapitole 1.5 pak předkladatel výslovně uvádí, že „*hlavním cílem navrhované právní úpravy je zejména zohlednit v modelu přerozdělování pojistného na veřejné zdravotní pojištění chronické nemoci pojištěnců a zvýšené náklady na zdravotní služby spojené s těmito chorobami*“.

Zahrnutí hlediska existence chronických chorob však nemá být uvedeno ani jako nedostatek současné právní úpravy, ani jako požadovaný cíl nově navržené právní úpravy. Naopak se jedná ryze o prostředek k dosažení stanoveného cíle, kterým je „*spravedlivý model přerozdělení*“. Ten je reflektován i v Programovém prohlášení vlády, a jak předkladatel správně uvádí na s. 29, je třeba jej vykládat jako „*zajištění rovnováhy prostředků skutečně zdravotními pojišťovnami vynaložených na zdravotní služby poskytované jejich pojištěncům vůči prostředkům, které pojišťovny obdrží v rámci přerozdělení*“.

Předkladatel rovněž pracuje s nástrojem rozšíření dosud používaných demografických hledisek o hledisko existence chronických onemocnění jako s jediným uvažovaným řešením, a to ještě před zvážením a navržením možných variant řešení, zhodnocení dopadů jednotlivých variant a vyhodnocením nejvhodnější varianty.

Za zcela zásadní pak považujeme skutečnost, že **předkladatel dostatečně nezážil možné varianty řešení**. Jako varianta 0 je správně uvedeno zachování současného stavu, avšak jako varianty 1 a 2 jsou popsány zcela konkrétní změny právní úpravy, které navíc předkladatel v předchozích kapitolách považuje chybně za cílový stav. Nadto se jedná pouze o dvě různé variace téhož nástroje.

Bezpochyby přitom existují i další nástroje, jako například rovnoměrné zastoupení chronicky nemocných pojištěnců u různých pojišťoven. Předkladatel sice v části 1.2 popisuje tento postup jako nevhodný, ale přesto se jedná o možnou variantu a nelze ji opomenout. To se jistě týká i dalších možných postupů, které byly předkladatelem opomenuty. Považujeme proto za nutné je dostatečně identifikovat, uvést ve výčtu variant a důsledně identifikovat a vyhodnotit jejich náklady a přínosy.

Komise předkladateli doporučuje **vyhodnotit zahraniční zkušenosti či řešení podobného problému v jiných zemích**.

Zpráva vhodně a dostatečně popisuje dopady zvolených řešení na adresáty regulace včetně podrobného vyčíslení.

Zpráva nepopisuje výsledky konzultace s adresáty právní normy. Není tedy zjevné, zda a s jakým výsledkem proběhla. Neuvedení této skutečnosti zamlžuje možnost vyhodnotit, zda neexistují jiné způsoby naplnění programového prohlášení vlády.

III. Závěr:

Komise RIA předloženou zprávu nepřijímá a požaduje její dopracování ve smyslu výše uvedených připomínek.

Vypracoval: Mgr. Jan Matoušek

prof. Ing. Jiřina Jílková, CSc.
v. r.
předsedkyně komise